

**2022 – 2030 M. TELŠIŲ REGIONO PLĖTROS PLANO
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT-028-04-01-R01
„ŠVIETIMO PASLAUGŲ PRIEINAMUMO IR KOKYBĖS GERINIMAS“
PAGRINDIMO APRAŠAS
2023-02-15 Nr. PA-1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Padidinti švietimo paslaugų prieinamumą, LT-028-04-01.
---	--

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

2022 – 2030 m. Telšių regiono plėtros plane numatyta 4 problema – nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas. Nustatyta, kad problemos giluminė priežastis yra netolygus švietimo paslaugų prieinamumas.

Problemos sprendimas turės tiesioginę įtaką atskirtį (taip pat ir dėl negalios) ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį, patiriantiems vaikams, mokiniams, kitiems asmenims su negalia (vaikų tėvai, mokytojai ir kt.). Netiesioginę naudą pajus vaikų tėvai/globėjai ir švietimo įstaigų personalas.

Pagal savivaldybių pateiktą informaciją, Telšių regione veikia 47 mokyklos, kurios įgyvendina ikimokyklinio ugdymo programą. Jose mokosi 4253 vaikai pagal ikimokyklinio ugdymo programą ir 1860 vaikai pagal priešmokyklinio ugdymo programą. 2022 m. spalio 1 d. duomenimis Telšių regione iš viso yra 4388 ikimokyklinio ugdymo vietos. Planuojamas bendras ikimokyklinio ugdymo vietų poreikis Telšių regione yra 4629.

Analizuojant atskiras Telšių regiono savivaldybes, pastebima, kad tik Rietavo savivaldybėje yra užimtos visos ikimokyklinio ugdymo vietos. Atsižvelgiant į savivaldybių pateiktus duomenis, 2022 m. spalio 1 d. Plungės rajono savivaldybėje buvo 30 neužimtų ikimokyklinio ugdymo vietų, Mažeikių rajono savivaldybėje – 39, Telšių rajono savivaldybėje – 66, tačiau dauguma šių laisvų vietų yra kaimiškose vietovėse.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 7 straipsnio 3 punkte nurodoma, kad nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. ugdymas pagal ikimokyklinio ugdymo programą bus visuotinis nuo 2 metų amžiaus. Taip pat galima pažymėti, kad pagal savivaldybių pateiktus duomenis 3 – 5 metų vaikų skaičius Telšių regione siekia 3716, tačiau ikimokyklinio ugdymo įstaigose yra ugdoma 3129 vaikai, t. y. 84,2 proc. Atsižvelgiant į tai, matomas poreikis didinti ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių savivaldybių centruose. Bendras naujų ikimokyklinių vietų poreikis Telšių regione yra 230 (Mažeikių rajono savivaldybėje – 22, Plungės rajono savivaldybėje – 68, Rietavo savivaldybėje – 30, Telšių rajono savivaldybėje – 110), ikimokyklinio ugdymo prieinamumas padidės iki 90,4 proc.

Sprendžiant problemos giluminę priežastį - netolygų švietimo paslaugų prieinamumą, būtina didinti negalią turinčių mokinių galimybes ir integraciją švietimo įstaigose. 2022 m.

rugsėjo 1 d. ŠVIS duomenimis, bendrojo ugdymo programas įgyvendina 41 mokykla ir 11 jų skyrių, mokinių skaičius yra 15250. Pažymėtina, kad išviso pilnai pritaikytų bendrojo ugdymo mokyklų yra 5, kurios yra pritaikytos negalią turintiems vaikams.

Pagal savivaldybių pateiktus duomenis 28 bendrojo ugdymo mokyklose, kurias lanko ne mažiau kaip 200 mokinių, mokosi 13602 mokiniai. Bendrojo ugdymo mokyklų, kurias lanko ne mažiau kaip 200 mokinių, yra 3 pritaikytos negalią turintiems vaikams. Iš dalies pritaikytų mokyklų, kurias lanko ne mažiau kaip 200 mokinių, negalią turintiems vaikams yra 12, t. y. mokyklose įrengti pavieniai universalaus dizaino elementai – pandusai, liftai, keltuvai, pritaikyti tualetai ir kt.

Pagal savivaldybių pateiktus duomenis 2022 – 2023 m. Telšių regiono bendrojo ugdymo mokyklose mokosi 507 vaikai, turintys negalias (judėjimo, regos, klausos ir kt. negalią), 218 vaikų, turinčių negalią, mokosi bendrosiose klasėse. Planuojama, kad negalią turinčių mokinių, ugdomų traukioju būdu bendrosios paskirties švietimo įstaigose, dalis didės nuo 43 proc. iki 45,2 proc.

Rietavo savivaldybėje visi vaikai, turintys negalią, yra integruoti į bendrojo ugdymo klases. Mažeikių rajone 11 vaikų, kurie turi negalią, vis dar nesimoko bendrosiose klasėse, tačiau mokiniai yra ugdomi bendrojo ugdymo mokykloje, tik specialiosiose klasėse, skirtose įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams (1 klasė ir 3 klasė). Ateityje planuojama, pabaigus pradinio ugdymo programą, o kitus ir anksčiau, atsižvelgiant į mokinių galimybes, integruoti negalią turinčius mokinius į bendrojo ugdymo klases. 103 mokiniai mokosi Mažeikių „Jievaro“ pagrindinėje mokykloje. Ši mokykla yra skirta intelekto sutrikimų turintiems mokiniams.

Plungės rajono savivaldybėje 92 vaikai, turintys negalią, mokosi Plungės specialiojo ugdymo centre. Telšių rajone 83 neįgalią turintys vaikai ugdomi Telšių „Atžalyno“ progimnazijos Naujamiesčio skyriuje, kuriame vykdomos pritaikytos priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo individualizuotos, pagrindinio ugdymo individualizuotos programos, socialinių įgūdžių programos bei mokinių poreikius tenkinančios individualios, neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo programos.

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonė įgyvendinama keturių Telšių regiono savivaldybių teritorijoje - Mažeikių, Plungės, Telšių rajonų savivaldybėse ir Rietavo savivaldybėje.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Pažangos priemonės veiklos:

1. Universalaus dizaino elementų ir kitų inžinerinių priemonių (pandusai, keltuvai, liftai, taktiliniai ir kiti sprendimai) įrengimas bendrojo ugdymo mokyklose (būtinų apimties statybos, rekonstravimo ir remonto darbai diegiant konkrečius universalaus dizaino ir kitų inžinerinių sprendimų elementus, „emocijų / nusiramino“ kambario įrengimas (remontas ir aprūpinimas reikiama baldais ir įranga)).

2. Naujų ikimokyklinio ugdymo vietų kūrimas, dėmesį skiriant ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymui (naujų patalpų įrengimas naujai formuojamoms grupėms esamuose pastatuose; naujų ikimokyklinio ugdymo įstaigų pastatų ar priestatų statyba ir įrengimas; lauko edukacinių erdvių įrengimas naujai formuojamoms grupėms; esamų grupių patalpų remontas ir įrengimas, kai neviršijant higienos normose numatytų reikalavimų plečiamas esamų grupių pajėgumas didinant ugdymo vietų skaičių grupėje; papildomai galimos investicijos atnaujinant ikimokyklinio ugdymo įstaigos visų grupių ugdytinių reikmėms (sportui, kūrybai, tyrinėjimui, renginiams ir kt.) naudojamas edukacines erdves).

Veiklos siejasi su 2022 – 2030 m. Telšių regiono plėtros plane numatyta 4 problemos „nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas“ gilumine priežastimi – netolygus švietimo paslaugų prieinamumas.

Galimi pareiškėjai – savivaldybių administracijos.

Galimi partneriai – mokyklos, vykdančios ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Projektų atranka bus organizuojama planavimo būdu, kuris taikomas projektams, kuriais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, kurie priskirtini valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms ar jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims ir kuriais tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 119 punkto nuostatomis. Siekiama, kad viešosios paslaugos būtų tolygiai pasiskirsčiusios Telšių regione.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

(Pateikiama informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie Nacionalinio pažangos plano horizontaliųjų principų įgyvendinimo, užpildant lentelę Nr. 1)

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pažangos priemonės įgyvendinimas neturės neigiamo poveikio darnaus vystymosi principui. 1. Kuriant naują infrastruktūrą bus užtikrinta, kad kuriama infrastruktūra atitiks statybos techninių reglamentų bei kitų teisės aktų reikalavimus, susijusius su šiltnamio efektą

	sukeliančių dujų emisiją, ir atitiks beveik energijos nenaudojančių pastatų projektavimo, statybos ir eksploatacijos (angl. Nearly Zero Energy Building, NZEB) standartą; 2. modernizuojant esamą infrastruktūrą bus laikomasi aplinkos apsaugą ir statybas reglamentuojančių teisės aktų. Taip pat numatoma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme; 3. kuriant naują ar modernizuojant esamą infrastruktūrą, rekomenduojama naudoti žaliąją infrastruktūrą – augmeniją ir kitus pastatų dizaino / apželdinimo sprendinius, kurie sumažintų energijos (kondensavimo) poreikius; 4. bus užtikrintas 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/844 reikalavimų, susijusių su energetiniu pastatų efektyvumu, laikymasis (numatoma paslaugų įsigijimo ir kt. dokumentuose); 5. pastatų projektai ir statybos metodai bus paremti efektyvia analize atsižvelgiant į ISO 20887. Taip pat skatinama naudoti pakartotinai panaudojamas medžiagas; 6. mažiausiai 70 proc. (pagal svorį) nepavojingų statybinių ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai atsirandančias medžiagas, nurodytas Europos sąrašo 17 05 04 kategorijoje) 2000/532 / EB), statybvietėje susidarančios atliekos turėtų būti parengtos pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitoms medžiagų panaudojimo galimybėms, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas kitoms medžiagoms pakeisti, laikantis atliekų hierarchijos ir Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo; 7. operatoriai privalės riboti atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, laikydamiesi Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus metodus bei naudodami selektyvų griovimą, kad būtų
--	---

		galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas ir palengvinti pakartotinį perdirbimą. Statybinės atliekos Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi būti perduodamos atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas; 8. bus imamasi priemonių sumažinti triukšmą, dulkių ir teršalų išmetimą vykdant statybos ar priežiūros darbus.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Netaikoma.
3.	Lygių galimybių visiems	Nenumatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ar kitais pagrindais principui įgyvendinti. Projektuose nustatytos priemonės, numatančios galimybę visiems asmenims pasinaudoti sukurta ar pagerinta infrastruktūra.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

1. Rekomenduojama, kad įgyvendinant projektus pagal IV skyriuje nurodytą 2 veiklą ikimokyklinio ugdymo programas įgyvendinančios įstaigos, į kurias numatomos investicijos, atitiktų informaciją, pateikiamą Mokyklų, įgyvendinančių ikimokyklinio ugdymo programas, žemėlapyje, kuris yra skelbiamas www.svis.smm.lt skiltyje „Žemėlapiai“.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025)	Galutinė reikšmė (2030)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.B.2067	Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros mokymo klasių talpumas, asmenys	2237411	1901800	3857	3857	Numatoma, kad švietimo infrastruktūros mokymo klasių esamas talpumas nedidės. Mažeikių Senamiesčio progimnazija talpina 720 mokinius, Mažeikių Gabijos gimnazija talpina 720 mokinius, Plungės „Saulės“ gimnazija talpina 645 mokinius, Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazija talpina 1100 mokinius. Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazija talpina 672 mokinius (iš jų 192 mokiniai šiuo metu gimnazijos pradinėse klasėse mokosi Kalno g. 20, Telšiai, tačiau planuojama šias klases perkelti į Justino Staugaičio tak. 2, Telšiai). Po investicijų planuojama, kad talpumas nesikeis. Išviso esamas talpumas – 3857 asmenys.
Švietimo paslaugų prieinamumo	P.S.2025	Mokyklos, kuriose buvo įdiegtos	2237411	1901800	1	5	Pagal savivaldybių duomenis Telšių regione yra 41 bendrojo ugdymo mokyklos ir 11 jų skyrių.

ir kokybės gerinimas		universalaus dizaino ir kitos inžinerinės priemonės pritaikant aplinką asmenims turintiems negalią, skaičius					Šiuo metu Telšių regione yra 5 bendrojo ugdymo mokyklos, kuris pilnai pritaikytos asmenims turintiems negalią. Planuojama, kad bus investuojama į mokyklas, kuriose mokosi 200 ir daugiau mokinių. Šiuo metu Telšių regione yra tik 3 pilnai pritaikytos mokyklos, kuriose mokosi 200 ir daugiau mokinių. Pagal savivaldybių duomenis planuojama 5 mokyklose įdiegti universalaus dizaino ir kitos inžinerinės priemonės, pritaikant aplinką asmenims turintiems negalią.
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.B.2066	Naujos arba modernizuotos vaikų priežiūros infrastruktūros mokymo klasių talpumas, asmenys	3236471	2751000	961	1121	Bendras vaikų priežiūros infrastruktūros ikimokyklinio ugdymo grupių talpumas yra 891. Rodiklio pasiekimui planuojamos investicijos Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“ (esamas talpumas - 200), Vieksnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ (esamas talpumas - 115), Plungės lopšelyje-darželyje „Raudonkepuraite“ (esamas talpumas - 206), Plungės lopšelio-darželyje „Raudonkepuraite“ skyriuje „Vėrinėlis“ (esamas talpumas - 30), Plungės „Babrungo“ progimnazijoje (esamas talpumas – 0), Rietavo lopšelyje-darželyje (esamas talpumas - 225), Telšių lopšelyje-darželyje „Berželis“ (esamas talpumas - 115). Planuojama, kad ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius bus didinamas 230, todėl bendras infrastruktūros talpumas didinamas 230 asmenimis: Mažeikių

							lopšelyje-darželyje „Eglutė“ ir Viekšnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ didinamas talpumas po 11 vietų, Plungės lopšelyje-darželyje „Raudonkepuraite“ – 14 vietų, Plungės lopšelio-darželyje „Raudonkepuraite“ skyriuje „Vėrinėlis“ – 40 vietų, Plungės „Babrungo“ progimnazijoje – 14 vietų, Rietavo lopšelyje-darželyje – 30 vietų, Telšių lopšelyje-darželyje „Berželis“ – 110 vietų.
Švietimo paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas	P.S.2024	Sukurtų naujų ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius, skaičius	3236471	2751000	70	230	Atsižvelgiant į Telšių regione esamą poreikį, planuojama ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių padidinti 230. Planuojama, kad bus sukurta 15 ikimokyklinio ugdymo grupių, iš kurių 9 grupės bus skirtos ankstyvojo amžiaus ugdymui.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2022)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siekimos rodiklio reikšmės		Siekimos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025)	Galutinė reikšmė (2030)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2071	Naujos arba modernizuotos	2640	2237411	1901800	2640	2640	Pagal pateiktus savivaldybių duomenis numatoma, kad švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius nesikeis.

	švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus						2022 m. Mažeikių Senamiesčio progimnazijoje naudotojų skaičius per metus siekia 513 mokinius, Mažeikių Gabijos gimnazijoje – 613, Plungės „Saulės“ gimnazijoje – 666, Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijoje – 656, Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijoje – 192 (iš viso Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijoje mokosi 634 mokiniai). Šiuo metu Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijos pradinės klasės yra Kalno g. 20, Telšiai, tačiau planuojama šias klases perkelti į Justino Staugaičio tak. 2, Telšiai. Po investicijų planuojama, kad naudotojų skaičius per metus nesikeis. Išviso naudotojų skaičius per metus – 2640.
R.B.2070	Naujos arba modernizuotos vaikų priežiūros infrastruktūros naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus	887	3236471	2751000	957	1117	Pagal pateiktus savivaldybių duomenis numatoma, kad vaikų priežiūros infrastruktūros talpumas padidės, todėl planuojama, kad naudotojų skaičius padidės 230, atsižvelgiant į esamą poreikį. 2022 m. Mažeikių lopšelyje-darželyje „Eglutė“ naudotojų skaičius per metus siekė 199, Viekšnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ – 115, Plungės lopšelyje-darželyje „Raudonkepurnaitė“ – 206, Plungės lopšelio-darželyje „Raudonkepurnaitė“ skyriuje „Vėrinėlis“ – 30, Plungės „Babrungo“ progimnazijoje – 0, Rietavo lopšelyje-darželyje – 222, Telšių lopšelyje-darželyje „Berželis“ – 115.
R.S.2026	Mokyklų, kuriose buvo įdiegtos universalūs dizaino ir kitos inžinerinės priemonės, aplinką	9,6	2237411	1901800	11,5	19,2	Pagal savivaldybių duomenis Telšių regione yra 41 bendrojo ugdymo mokyklos ir 11 jų skyrių. Telšių regione 2022 m. pabaigoje buvo 5 bendrojo ugdymo mokyklos, kurios pilnai pritaikytos asmenims turintiems negalią: Tryškių Lazdynų Pelėdos gimnazija, Telšių „Ateities“ progimnazija, Nevarėnų pagrindinė mokykla, Telšių „Atžalyno“ progimnazijos

	pritaikant asmenims turintiems negalia, dalis nuo visų mokyklų, procentas						Naujamiesčio skyrius, Plungės „Liepijų“ mokyklos Platelių skyrius. Pagal pateiktus savivaldybių duomenis, investicijos planuojamos 5 bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose mokosi daugiau nei 200 mokinių: Mažeikių Senamiesčio progimnazijoje, Mažeikių Gabijos gimnazijoje, Plungės „Saulės“ gimnazijoje, Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijoje, Telšių Vincento Borisevičiaus gimnazijoje.
--	---	--	--	--	--	--	--

Paaiškinimai:

1. Lentelių Nr. 2 ir Nr. 3 1, 2 ir 3 skiltyse nurodomi visi atitinkami RPPI rodikliai. Jei tas pats rodiklis priskiriamas keliems finansavimo šaltiniams, jis priskiriamas kiekvienam iš jų atskirai (netaikoma ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšoms).
2. Lentelių Nr. 2 ir Nr. 3 5 skiltyje valstybės biudžeto lėšos nurodomos be ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšų.
3. Lentelių Nr. 2 ir Nr. 3 6 skiltyje nurodomos siektinos rodiklio reikšmės ir jų pasiekimo metai (kaip numatyta RPPI).
4. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos rodiklių siektinų reikšmių apskaičiavimo metodikos skelbiamos Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje esinvesticijos.lt.

Regiono plėtros tarybos
administracijos direktorius

(parašas)

Julijana Gnadl

(vardas ir pavardė)

Pastaba. Iš Regiono plėtros plano pažangos priemonės pagrindimo aprašo formos pasviruoju šriftu ir pilka spalva pažymėtas tekstas, pildant formą, ištrinamas.